

Okolnosti vylučující protiprávnost v řízení o přestupcích

Akreditace Ministerstva vnitra České republiky

Parametry kurzu

Místo NBC Office, 28. října 61, 702 00 Ostrava,
u zastávky MHD Karolina

Lektor JUDr. Mgr. Zdeněk Kopečný

Termín 24. března 2020, 9.00 - 15.00

Cena 1 990 Kč (Pro úředníky ÚSC osvobozeno od DPH, pro ostatní plus DPH 21 %)

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon“), účinný ode dne 1. 7. 2017, zavedl **institut okolností vylučujících protiprávnost**, který původní přestupkový zákon z roku 1990 vůbec neobsahoval. Přestupkové řízení se tak z hlediska výčtu okolností, které zajistí pachateli beztrestnost z důvodu absence znaku protiprávnosti v jeho jednání, dostalo na roveň řízení trestnímu. V trestním řízení jsou okolnosti vylučující protiprávnost zohledňovány již od roku 1962, kdy nabyl účinnosti původní trestní zákon. Ten nahradil v roce 2010 trestní zákoník, jehož právní úprava okolností vylučujících protiprávnost se stala podkladem pro aktuální přestupkový zákon, příslušná ustanovení jsou v podstatě totožná. **Na základě stejných principů a judikatury je nyní nutno pohlížet i na protiprávní jednání kvalifikované jako přestupek.**

Cíle kurzu

Cílem kurzu je seznámit zájmovou skupinu úředníků s komplexní **aplikací a praktickým dopadem okolností vylučujících protiprávnost pro rozhodování o přestupcích**. Tyto okolnosti jsou vymezeny v ustanoveních § 24 – 28 zákona, jedná se o **krajní nouzi, nutnou obranu, svolení poškozeného, přípustné riziko a oprávněné užití zbraně**. Pokud tyto okolnosti nastanou v rámci protiprávního jednání, **musí k nim správní orgán přihlédnout** a v případě, že **budou splněny všechny podmínky jejich uplatnění na daný případ, je jeho povinností řízení o přestupku zastavit z důvodu, že jednání obviněného není přestupkem**. Přestupkem je totiž pouze jednání protiprávní.

V praxi (ať již trestněprávní či přestupkové) nastane celá řada případů, které je nutné **posoudit s ohledem na splnění podmínek okolností vylučujících protiprávnost, nejčastěji nutné obrany**. Té bude proto věnována největší pozornost, kdy rovněž k tomuto institutu existuje největší množství judikatury. Pokud dojde ke klasickému případu přestupku ublížení na zdraví, nemusí být vždy role pachatele a poškozeného zcela zřejmá.

Nestačí se orientovat podle zranění, která byla tomu kterému účastníku napadení způsobena, podstatné bude zjišťovat, kdo dal první ránu a co této první ráně předcházelo, protože, jak v rámci kurzu zjistíme, poškozený nemusí s obranou čekat, než padne první rána, a obrana by logicky měla být (a dle judikatury může být) natolik důrazná, aby zabránila dalšímu pokračování útoku. Často pak proti sobě stojí jen svědecké výpovědi obou aktérů, které jsou značně protichůdné. Jak v daném případě postupovat, i tomu se bude kurz založený na případech z praxe věnovat.

Kurz je koncipován jako praktický a konzultační. Dotazy a podněty korigující obsah kurzu jsou proto více než žádoucí. Účastníci mohou své dotazy posílat předem (max. 3 pracovní dny před konáním semináře) na kontaktní e-mail kopecny@kolumbuspm.cz (v předmětu uveďte název semináře a datum jeho konání).

Obsah kurzu

1. Pojem protiprávnost a další základní znaky přestupku

- Protiprávnost
- Obecné a typové znaky přestupku

2. Krajní nouze

- Podmínky
- Konkrétní praktické případy
- Judikatura

3. Nutná obrana

- Podmínky, odlišení od krajní nouze
- Konkrétní praktické případy
- Judikatura

4. Svolení poškozeného

- Podmínky
- Konkrétní praktické případy
- Judikatura

5. Přípustné riziko

- Podmínky
- Konkrétní praktické případy
- Judikatura

6. Oprávněné užití zbraně

- Podmínky, odlišení od nutné obrany
- Konkrétní praktické případy
- Judikatura

7. Diskuse, otázky a závěr

Lektor kurzu

JUDr. Mgr. Zdeněk Kopečný

advokát specializující se na trestní právo a přestupky, lektor na právnických fakultách Palackého univerzity a Univerzity Karlovy, autor řady odborných publikací